

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani, dom dostavlja:		v upravnih prejemih:	
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Sredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Iskaja vsak dan svetovno izveščanje in praznike.

Iskati veljajo: peterostopna petična vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamo številka velja 20 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 28—
pol leta	13—	pol leta	14—
četrt leta	6-50	četrt leta	7—
na mesec	2-30	na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak.

Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Volilci! Somišljeniki!

Dne 16. maja vas kliče zakonita dolžnost zopet na volišče. Vršiti se nadomestna volitev deželnega poslanca.

Podpisani odbor je v sporazumu z zaupniki vseh naprednih političnih društev v Ljubljani sklenil, da je pri tej deželnozborski volitvi kandidat narodnonapredne stranke

Jožef Reisner,
c. kr. profesor v Ljubljani.

Somišljeniki! Pozivamo vas, da zvesti narodnonapredni ideji volite našega kandidata soglasno!

V Ljubljani, dne 29. aprila 1911.

Izvrševalni odbor narodnonapredne stranke.

Usodna vprašanja.

Dumaj, 10. majnika.

Prodiranje Francozev v Maroku je takoj vzbudilo v Nemčiji burjo nevolje. Ako pade ta dosedaj suverenna država v francoske roke, je konec marsikaterim nemškimi sanjam. Nemčija je iz dežel Sredozemskega morja za vedno izključena in njena stara sovražnica Francija bi ji prizadajala ta udarec. Treba dobro poudariti, da dosedanjemu nemški interes zlasti gospodarski pri marokanskem sporu ni odločilen, kajti kakor rečeno, celo poznana Avstrija je tam bolj zainteresirana, kakor njena severna zaveznica. Gre torej le za konflikt, katerega

viri leže globoko v ideji germanske ekspanzivnosti in germanske svetovne vlade. S tega stališča dobi celo marokansko vprašanje šele pravi okvir in narašča v pravo usodno vprašanje cele Evrope.

Ravno danes obhajajo na Nemškem 40letnico frankobrodkega miru, ki je končal francosko-nemško vojsko in zopet strah med obema državama bojna furija. Toda vojsko l. 1870. ste izvojevali obe nasprotnici same, nova vojska pa bi kar najlažje povzročila, da stopi cela Evropa pod orožje.

S Francijo ste zvezani v takozv. trippelententi Rusija in Anglija za slučaj defenzive, Nemčija ima po boku Avstrijo, svojo zvesto deklino in

Italijo. Zlasti za našo državo, katere edina opora v mednarodnem koncertu je vsled naše slabe zunanje politike že dolgo edino le Nemčija, je bojna nevarnost skoraj ravno tako neposredna kakor za Nemčijo. Morali bi se žrtvovati, ne da imamo na zmagi življenske interese. Narobe, naša armada bi pomagala kopati grob lastni domovini, kajti brezdomno bi bila zmagovita Nemčija za obstoj same naše monarhije nevarna, ker bi njen političen vpliv na naše notranje razmere narasel v taki meri, da bi se o samostojnosti habsburške monarhije že ne moglo več govoriti.

Brezdomno se tudi v avstrijskih merodajnih krogih širi spoznanje te situacije. Ako tudi cela naša zunanja politika na zunaj podpira nemško, je vendar v zadnjem času opaziti, da ji je mnogo, da vse na tem ležee, da med Francijo in Nemčijo ne izbruhne konflikt. Temu naziranju nasprotujejo navidezno poročila in pisava »inspiriranih« in napol oficijelnih listov. Ravno na Dunaju so nastali telegrami o nemškem razburjenju in nemških grožnjah, ravno v avstrijskih redakcijah se je skovala vest, da se je Nemčija že odločila poslati ob marokanske obali tri svoje križarke. Ni dvoma, da je naše zunanje ministrstvo te »brzojavke« poznalo predno so izšle, če se pa vprašamo po znanem »cui prodest« se nam zdi verjetno, da so bile naročene pro domo, ker so naši diplomatični krogi upali, da bodo take direktne grožnje na obeh straneh (francoski in nemški) učinkovale, vzbudile treznost in premišljenost ter spravile celo afero na mirnejši tir. To pa se ni zgodilo in naša diplomacija je krenila naenkrat na drugo pot. V njej »vdanih« glasilih so naenkrat utihnile vse senzacionalne vesti in včeraj se je pojavil v »Neue Freie Presse« članek, ki ga je smatrati za odkrito zavrnitev Nemčiji. Članek opozarja Nemčijo na vse nevarnosti, ki ji groze iz tega konflikta ter opominja k treznosti in previdnosti.

Na Nemškem pa si ne dajo mnogo prigovarjati. V čeli državi širijo listi sovraštvo in srd proti staremu sovražniku in poročajo se, da je včeraj o priliki slavlja frankobrodkega miru prišlo na več krajih do ostrih protifrancoskih govorov. Uboga država, ki je z zdravo silo svojega plemena premagala na elsaških bojnih francoske armade se je v zadnjih 40 letih razvila v gospodarskega velikana, ki je postal celo staremu

vladarju svetovne industrije in trgovine Angliji nevaren. Kakor jez, ob katerega butajo valovi narasle reke, ožijo dosedanje meje nemškega vpliva ekspanzivno silo germanske države — ljudje, ki prorokujejo velike vojske, katere bo morala Nemčija izvojevati, prisiljena od lastne prekipavajuče sile in primorana od držav, katere nje kot konkurenta na svetovnem trgu brez lastnega pogina ne morejo prenesti, se ne varajo.

Ali naj že Maroko stavi usodi veliko vprašanje?

Zdi se, da je cela Evropa složna v želji preprečiti eventualnost francosko-nemške vojske. Avstriji se pridružuje Anglija in Rusija. Ravno danes se poročajo, da je ruska vlada v Berlinu že intervenirala, opozorila na pretečo nevarnost, ter nasvetovala mirni sporazum s Francijo. Morda se posreči spraviti celo zadevo v mirni tir predno — se utrga lavina.

Volilno gibanje.

Za deželnozborske nadomestne volitve.

V Mestnem domu se je vršil snoči volilni shod za deželnozborske nadomestne volitve. Shod je otvoril v imenu momentano zadržanega predsednika izvrševalnega odbora narodnonapredne stranke deželni poslanec g.

dr. Triller

pozdravil navzoče in takoj dal besedo kandidatu narodno-napredne stranke g.

prof. Jožefu Reisnerju,

ki je izvajal v svojem govoru sledeče:

Častiti volilci! Danes stojim pred vami kot kandidat za deželno poslanstvo mesta Ljubljane pri nadomestni volitvi dne 16. maja. Običaj je, da kandidat ob takih prilikah v javljih besedah razvije takozvani »svoj program«. Pri današnjih političnih razmerah v Ljubljani se mi pa zdi popolnoma nepotrebno, zbrati vse one vaše javno znane in pritažene želje, ki se rešujejo v deželnem zboru, podnetiti vas, da ne bodite skromni v svojih željah in potem vam zagotavljam, da se bodo vse te vaše želje tudi izpolnile.

Pred dobrimi 14 dnevi smo v Ljubljani končali znamenito volilno borbo za občinski svet. Vsak Ljub-

ljančan se živo spominja, da to ni bila borba med posameznimi, bolj ali manj poznanimi, bolj ali manj uglednimi, bolj ali manj priljubljenimi meščani — temveč borba med političnimi strankami.

Novi volilni boj, ki stojimo v njem, nova volitev, ki je pred nami, je zopet boj med narodno-napredno in Slovensko ljudsko stranko. Vsak Ljubljančan se zavedaj, da naj danes volilec ne vpraša po osebi kandidata, ampak po politični stranki, ki je kandidat njen somišljenik.

Mene je postavilo svojim kandidatom vodstvo narodno-napredne stranke v zavesti, da imam možnost in trdno voljo, delati v programu stranke za njene volilce. (Tako je!)

Naša stranka je v deželnem zboru v rednem obrambnem boju proti sedanjim deželnozborskim večini. Če obrazložim vzroke, ki zaradi njih ljubljanski davkoplačevalci svojih teženj ne more zaupati kandidatu Slov. ljudske stranke — potem sem govoril za narodno-napredno stranko, ki je v deželnem zboru edina odločna braniteljica koristi ljubljanskih in sploh meščanskih davkoplačevalcev v deželi — potem sem govoril zase kot kandidat te stranke.

Ne pozabimo deželnega zakona o 10milijonskem posojilu! Ljubljana sama bo morala vrniti s pripadajočimi obrestmi do 10 milijonov, ne da bi bila deželna mrvica dobrot tega posojila, dasi jih živo potrebuje. Ta zakon je ustvarila S. L. S. na škodo Ljubljane. (Fej!)

Ista stranka je sklenila takozvani cestni zakon, ki bi nalagal Ljubljani ravno toliko letnih bremen, kakor 10milijonsko posojilo, ne da bi imela Ljubljana koristi od tega zakona. Če volite poslanca S. L. S., odpravite obenem te zakone.

Narodnonapredni poslanci so se v deželnem zboru krepko ustavili sprejetju teh zakonov in le glasen protest meščanstva zadržuje sankcije cestnega zakona in vzdržuje nado, da vlada temu zakonu ne bo predlagala sankcije. — Vsi protesti deželnih poslancev mesta Ljubljane postanejo ničevi — vlada bi se nanje nič ne ozirala, če bi le eden ljubljanskih poslancev pripadal S. L. S. V tem slučaju bi bil ravno tako brezuspešen trud napredne stranke, mestu Ljubljani za bremena, ki jih bo nosila izključno v korist deželanov — pridobiti primerno kompenzacijo iz deželnih sredstev.

Šumelo je v sredini mesta. Bilo je uprav poldne, praznilo se so šole, praznili se uradi, ulice so bile polne in živahne, zvonili so zvonovi, trobili in žvižgali so stroji.

Stefan je stopal skozi to množico s povzdignjeno glavo in samozavestno. Tuintam je srečal znanca, ki ga je pozdravil. Veselo se mu je nasmajal Stefan in hitel mimo. Tu se je spomnil, da ni danes pravzaprav še ničesar jedel in da mu je nekam čudno v želodcu. Zavil je v gostilno, naročil si krožnik juhe in čašo piva.

»Dovolj za onega, ki je na poti proti slavi in ki je danes šele postal umetnik,« si je dejal in srebral juho in pivo.

Pri drugi mizi je sedelo nekaj uradnikov, ki so ga poznali.

»Glej, danes so mu vse prodali,« je dejal nekdo izmed njih svojemu tovarišu natihome. »Revež, škoda ga je!«

»Tako neumen idealist, kaj ga bo škoda,« je odgovoril oni in rezal pečenko z vehementno silo, zalagajoč v usta velike kose.

Stefan je imel dobra ušesa, slišal je in se je smehljaj.

»Kaj veta ta dva, kako je človeku, ki se je rešil vseh spon in ovir na poti proti svojim ciljem,« si je dejal in ju pomikoval.

Izpil je zadnji ostanek ter vstal.

LISTEK.

Zgodba o Štefanu Komavliju.

Štefan Komavli je zrl zamišljeno na počasi se odmikajočem vozom. Na vozu je bilo njegovo boljše pohištvo, ki so mu ga danes upniki prodali. Na dnu je bilo dvoje orehovih, motno likanih omar, nad njimi miza, a na vrhu se je svetil visoki divan, darilo pokojnega mu strica. Svetil se je, kakor bi se smejal in se oddihal, da je prišel čez dolgo zopet na božje solnce, sipajoče svoje jesenske bele žarke nad mesto in nad okolico. Štefanu se je mehčalo okoli srca, zapuščali so ga stari dobri znanci, ki so videli v njegovo veselje, ki so delili z njim vsako žalost. A komaj so bili zunaj, že so ga pozabili, omare so se zakrknile same vase, miza je strmela černo na uliški tlak, divan se je smejal porogljivo in prešerno. Voznik je stopal poleg konj in dvigal bič, za vozom je hodil kupec in novi lastnik tega blaga ter pazno motril, da se kaj ne poškoduje. Eksekutor je izginil za bližnjim vogalom, mimoidoč so se spogledavali. Voz pa je počasi ropotal dalje, nagibal se sedaj na

desno, sedaj na levo ter se izgubljal v sredini mesta...

Štefan Komavli je izginil od okna. Ozrl se je po sobi. Prazna je bila in tiha, po tleh so ležali papirji, cunjje, odpadki, a v kotu je temnela postelj brez odeje, ki je tudi odromala po svetu. Ob oknu je stal samotni stol in v drugem kotu je ležalo na tleh nekoliko knjig, druga poleg druge. Pogledal je Štefan te ostanke, posnemal si je roke in pomislil: »Kaj bi s tem? Še to je preveč za poštenega človeka, ki ni razvajen.«

In stopil je k vratom ter poklical hišnika.

»Čemu naj mi bo to?« je dejal hitro in se je smejal. »Vi imate otroke, mladi so, in mladim kostem se prileže dobra postelj prav tako kakor starim. Jaz sem pa utrjen človek. Vzemite postelj in spravite si jo v svoje stanovanje, na njej naj spi vaš France!«

Začuden je gledal hišnik, popraskal se za ušesi ter vprašal:

»Koliko pa hočete zanj, gospod? Ni posebnega mnogo vredna, a nekaj bi že dal, saj jo res potrebujem.«

»Čemu me žalite, človek! Kaj sem vam storil? Vzemite, vam pravim, in spravite! Vašega denarja ne potrebujem, jaz sem bogat.«

Hišnik je odprl usta in sklenil roke. Toda razumel je in poklical ženo. V hipu je bila postelj narazen.

»Lepo se vam zahvaliva, gospod,« je dejala ona.

»Čemu naj mi bo še stol?« se je hipoma domislil Štefan.

»Vzemita tudi stol, na njem naj sedi Milček, ko bo pisal nalogo. Pamen fant vaš Milček, jaz sedem lahko na okno.«

Vzel je stol in ga položil pred vrata.

Ko sta že odšla, je vnovič poklical hišnika.

»Se te knjige mi spravite izpod nog, kaj bi z njimi? Dovolj sem učen in pameten...«

Prazna je bila soba, po tleh samo še papirji, cunjje in odpadki. Tedaj je pa stopil Štefan na sredo in se oddahnil.

»Hvalo bogu, izginilo je vse, kar me je težilo! Prost sem, kakor ptica pod nebom in ves svet je moj. Mislim, da sem umetnik, ko sem udobno sedel na divanu, ko sem se zleknil po mehki postelji v mraku zimskega večera in sem strmel skozi okno v sanjah in neplodnosti. In nisem vedel, da mi je divan izsesal vse najboljše moči, da me je postelj napravila idiota. Morali so priti šele manihejci, da so mi povedali to in me oprostili suženjstva. Samo zaradi tega so prišli, da ne bo nič več na poti mojim visokim ciljem, moji slavi. Hvaležen vam moram biti, bratje

manihejci, vi ste preporoditelji moje-ga umetniškega duha, moje umetniške sile! Prost sem z vašo pomočjo, čutim, da sem umetnik šele sedaj, da sem velik šele sedaj.«

Stefan se je prijel za glavo.

»Res je, glavo še imam. In ta glava me pripelje do mojih ciljev brez vsakih ovir, saj nima več, kamor bi se naslonila, da bi počivala ali celo zaspala in nima več, ob kar bi zadela, da bi se razbila.«

Stefan je položil roko na prsi.

»Glej, in tudi srce še bije, mirno in redno kakor že dolgo ne. Glava in srce, oboje, drugo z drugim na delu, in zaslovelo bo moje ime preko naših dežel. Umetnik sem, hvala vam, manihejci!«

Obrnil se je, vzel klobuk ter stopil v vežo. Zaklenil je vrata za seboj ter odšel po stopnicah. Spodaj je od dal ključ hišniku ter dejal:

»Odhajam. Moja pot je dolga, a ne strašim se je, moje srce je veselo. Vrnem se, kadar bo moje ime slovelo in bo zarja nevenljive slave venčala moje čelo. Z bogom, prijatelji!«

Naglo je stopal po ulici navzdol. Ni se ozrl več v okno svojega stanovanja, ni se ozrl ne na desno ne na levo. Izginil je tam nekje, kjer je izginil nekoliko prej voz z njegovim pohištvom...

Vsi davkoplačevalci smo edini v žilji, da naj se davki ne višajo in da se preprosti neznosna in še vedno naraščajoča draginja. Za omejitve draginje je treba skupnega dela različnih faktorjev. Eden teh je tudi deželni zbor. Imamo pa žalostno izkušnjo, da je v našem deželnem zboru ravno S. L. S. odklonila vse predloge narodno-napredne stranke za zmanjšanje draginje. Ti predlogi enostavno ne morejo v okvir gospodarskega programa S. L. S., ki je agrarna stranka. Za vaše koristi v draginskiem vprašanju se ne more in ne sme zavzemati poslanec nam nasprotna stranka. Njihovo brezobzirno postopanje v tem vprašanju je tem bolj umljivo, ker voditelji njeni ne poznajo naših skrbi in sami prav nič ne občutijo draginje na življenjskem trgu. (Priznavanje.)

Zavedamo se, da v gospodarskem razvoju dežele ne sme odločevati korist le ene občine ali le enega sloja. Vse občine in vsi sloji prebivalstva morajo složno stremeti za skupnim napredkom. Gospodarski procvit temelji na dobro uspevajocih denarnih zavodih širše javnosti in velike važnosti v naši deželi je krepko združništvo. Gotovo je dežela poklicana združništvu dati potrebno oporo. Nikakor pa ne gre in pomeni le poostrenje slabih medsebojnih gospodarskih zvez, če postane dežela v gospodarskih vprašanjih politična strankarica. In ravno to se je v naši deželi po zaslugi S. L. S. zgodilo. Z znanim sklepom deželnega zbora je dežela pomogla združništvu, ali ne vsemu združništvu kranjske dežele, temveč združništvu, ki je v rokah somišljenikov S. L. S. — Vse drugo združništvo naj se vkloni zato, da se nasprotna stranka v deželi politično okrepi. Deželni davkov, onih sredstev, ki naj iz njih dobiva dobrota S. L. S., pa ne plačujejo sami njeni pristaši, temveč vsi deželani brez razlike političnega prepričanja in ogromen del plačujejo davkoplačevalci narodno-naprednega mišljenja.

Tako postopanje je deželnim interesom naravnost škodljivo in bi je vsaki pravičnosti in obraz. Pošteno bi bilo, da dežela pozove vse zveze z gospodarskimi opravili kot popolno enakovredne in enakopravne na skupno delo. Za tako poštenost pa ne more in ne sme biti poslanec S. L. S., ki hoče tudi tuja sredstva uporabiti le za svojo strankarsko združništvo. (Tako je!)

Dežela pospešuj razvoj obrtništva in domače industrije; dežela podpiraj uporabo prirodnih zakladov v prid domačega gospodarstva. Ali ne spuščaj se dežela v vratolome spekulacije, kakršne so električne deželne centrale, tem manj, če nosijo pečat strankarskega dobičkolovstva in jih spremlja nevarnost, da nalože deželi ogromnih bremen mesto domišljenih koristi.

Veleodgovorno nalogo ima dežela z vzdrževanjem in oskrbovanjem dobrodelnih zavodov. In treba je le pogledati pred kratkim časom izvršene izpremembe v deželnih bolnišnicah kranjskih, da moramo postopanje S. L. S. označiti kot naravnost škodljivo obči koristi.

Poleg gospodarskih izboljševalnih odredb ima deželno vodstvo skrbeti za marsikaj, kar dviga neposredno kulturni nivo naroda. Zavedamo se, da mesto Ljubljana ni samo občina ljubljanskih prebivalcev, da je slovenska prestolnica. Poleg gospodarskih zahtev za mesto imamo zahteve v korist slovenskega naroda.

Taka zahteva je slovensko vseučilišče v Ljubljani. Dobro vemo, kako je S. L. S. tudi v deželnem vodstvu naše vseučiliško vprašanje osmešila pred svetom, ko je vseučiliški fond brezobzorno posodila svojemu strankarskemu združništvu. Deželni poslanec ljubljanski mora z

ogorčenjem protestirati proti takemu postopanju in delati na to, da raste fond v prvotno določeni namen.

Za narod zahtevamo od dežele pospešen razvoj ljudskega šolstva. Višino šolstva sodimo po dobitni učiteljski. Učitelj pa more svoje zmoglosti posvetiti šoli popolnoma le tedaj, če mu služba ustvarja tak gmojni položaj, da prost življenjskih skrbi z navdušenjem gre za svojim vzvišenim poklicem — in če so dani pogoji, da se pred šolekim pragom ustavijo vsakršne politične strasti. — Naše šolstvo ne more biti na zaželeni stopnji, ker je ni dežele, kjer bi bilo učiteljstvo slabše plačano in tako nedostojno elabo plačano, kakor pri nas. Narodno napredni poslanci so vedno zahtevali v tem oziru temeljitega zboljšanja. — Vse zahteve je S. L. S. odločno zavrnila. V svojem političnem strankarstvu so šli tako daleč, da niti njihovi poslanci učiteljskega stanu niso smeli glasovati v prilog svojih stanovskih tovarišev. Če se je že moral zaradi visokoletečih finančnih načrtov porabiti vseučiliški fond, katera potreba mu stoji bližje od podpore našega učiteljsstva?

Slovinci sodimo, da je deželno gledišče v Ljubljani velikega kulturnega pomena za naš narod. Kratkovidne je, kdor vidi v gledišču samo zabavišče njegovih obiskovalcev. In vzgojevališče in izobraževališče naroda in razvoj slovenske dramatike zavisi od obstoja gmojno dobro podprtega in spretno urejenega gledišča v Ljubljani. Kakor Ljubljana solidarno prispeva s svojo davčno močjo deželnim potrebščinam, ki nima od njih neposrednih koristi, tako more Ljubljana zahtevati za zavode, ki koristijo in so namenjeni vsemu narodu, primernih prispevkov dežele. — To zahtevajo v deželnem zboru narodno-napredni poslanci — sedanjia deželnozborna večina take zahteve odločno odklanja.

Navedel sem one točke delovanja našega deželnega zbora, ki jih pozna vsa javnost in ki se v njih jasno zrcali delovanje S. L. S., kakršno je v ostrem nasprotju s delom zastopnikov mesta Ljubljane in vseh narodno-naprednih volilcev. S tem, da sem sprejel kandidaturu narodno-napredne stranke, sem izjavil, da hočem biti vreden zaupanja stranke.

Kakor ne bom nikdar zatajil svojega političnega prepričanja, tako tudi kot poslanec ne bom pozabil, da sem uradnik, kot tak vem pravočasno potrebe davkoplačevalca, ki je navezan na svoje pičlo odmerjene službene prejemke, ki novih davčnih bremen ne more preložiti na druga ramena. Smelo trdim, da se v gospodarskih vprašanjih težnje uradnika, učitelja, obrtnika in delavca dočela njeajo. — Kot uradnik pa zahtevam tudi zase in svoje stanovske tovariše izven službe popolno državljansko svobodo, kakršne pri nas žalibog za vladanja S. L. S. deželni uradnik nima. Pri oddaji služb ne odločuj politična barva kompetenta, temveč edino le službena in strokovna usposobljenost. Strogo obsojam preganjanje deželnega uradništva in učiteljstva zaradi političnega mišljenja! Ravno tako strogo obsojam z vami najnovejši izbruh blazne politične strasti S. L. S., ki je z somišljenike narodno-napredne stranke proglasila politični boj. Tako govorjenje je samo ob sebi velika sirovost, za vsakega volilca pa jasen dokaz, da stranka, ki javno pridiga deželni strankarsko, vedoma krivično postopanje, ne zasluži drugega, kakor da volilec z zaničevanjem odkloni njenega kandidata.

Končam! Vi častiti volilci pa odločite 16. maja, ali je narodno-napredna stranka delala dosedaj v vaši korist. Ona ostane zvesta svojim na-

čelom, jas pa svet s njemu programu in vašemu zaupanju!

Dolgotrajno ploskanje, ki se ni hotelo poletiti, je sledilo govornikovim besedam, poslušalci so hiteli kandidatu napredne stranke čestitati.

Med tem je bil prišel v dvorano deželni odbornik gosp. dr. Tavčar in je prevzel predsedstvo ter dal kot prvemu priglasičenemu govorniku po gosp. prof. Reisnerju besedo tež. poslanec gosp.

dr. Trillerja.

Njegova, mestoma z nepopisnim ogorčenjem sprejeta izjava, smo si zaradi pičlo odmerjenega prostora morali pridržati za jutri. Kot glasbeno memento naši vladi je izzvenel njegov govor in globoki pomen njegovih besed dobro umevajoč, so mu sledili poslušalci z vedno naraščajočo napetostjo. Zlasti je hotelo kar prekipeti v poslušalcih ogorčenje, ko je orisal, kako hoče neka klerikalna druhal oblatiti kristalno čisto ime vodje narodno - napredne stranke

dr. Tavčarja.

Oglasil se je nato na poziv predsednika trgovec gosp.

Bonač

s sledečimi besedami:

Cudno se vam zdi, da nastopam jaz, ki se nisem nikdar v javnost podal. Imel sem vedno pred očmi, da trgovec in obrtnik nista za politiko. A časi se menjajo, s časom ljudje. Duhovnik, ki je bil dosedaj v cerkvi in blagoslavljal, molil za ljudstvo, je postal po veliki večini kramar, obrtnik in politik. S to, v najnovejšem času ustanovljeno konkurenco treba nam bo obrtnikom in trgovcem računati. O kramariji in obrtu bom danes molčal, saj vem, da me bodo sami prisilili, da se oglasim. Danes imam nekaj drugega pri srcu. Liberalcev ni, liberalne stranke ni več, samo še neka liberalna klika obstoja, in ta gre v boj z večnim revolucijonarjem dr. Trillerjem, starinsko vedno nejevoljnim dr. Tavčarjem, ki tudi vedno revoltira z nekaj mladimi fanti in par uradniki banke »Slavije«. Tako kriče naši nasprotniki, tako približno piše tudi »Slovenec«. Dragi! Ne verujem na vraga, ne na čudeže, ampak čudeži se pa vendar gode. Na dan volitve prihrumi vedno napredna masa liberalcev, kakor v Cerkniško jezero voda, kadar se oglase gromovi in te mase vse preplavijo. Nekaj mora biti, ali klerikalci res ne vidijo mogočnega napredne stranke, kakor tisti, ki po borštu hodi in ne vidi dreves, ali pa udari bog klerikalce s kurjo slepoto, da sami pomagajo liberalcem do zmage. Eno ko drugo je čudež. (Veselo.)

Zdaj pa nekaj resnega našim državnoborskim in deželnozbornskim kandidatom. Krivični in čudni volilni sistem, ki ga nam je zvarila stranka, ki je po večini od samih analfabetov izvoljena, — ta sistem morajo naši poslanci, naj bo v državnem ali deželnem zboru, vedno in vedno pobijati in to z vsemi močmi, ki so jim dane. Kako pride neki mešanec od tega, da mu bo komandiral tisti, kateri ima od mešane največji dobiček, ko mu vse drago proda. In če nam država, ki hoče vsem narodom biti pravična, ta volilni sistem ne razveljavi, — naj vpelje enak sistem v vseh drugih mestih in potem bomo gledali in šteli Celje, Maribor, Trst itd. Vsak naš poslanec mora nato gledati in delati, da bo centralna vlada videla, da se nam godi krivica, da smo od analfabetov ta sistem dobili. Dne 16. maja bo pa prihajala na dan zopet tista skrita napredna stranka, ki ji je blagor mesta na srcu.

Oglasil se je nato tržni nadzornik gosp.

Ribnikar,

ki je naglašal, da hoče samo opozoriti javnost na neka dejstva, ki se v javnosti še vse premalo naglašajo.

Pri občinskih volitvah so bili klerikalci edini, ki so prišli do svojega števila mandatov s sleparijami. Oni so provzročili, da celo uprizorili so oni sami tiste demonstracije pred licejem, s katerimi hočejo sedaj oblatiti narodno - napredno stranko. Oni so s svojim brezprimerno predrznim nastopanjem na volišču naravnost izzvali odpor proti vsem njihovim nasilnostim. Storili so to tem lažje, ker jim je stala na strani kot zvesta zaščitnica vlada in vladna policija. Da pa pokrijejo svojo nesmrtno blamažo, so začeli takoj po končanih volitvah bljuvati na nas in nas vlačiti po nemškem časopisju, češ, da smo mi krivi izgrede in sam dr. Susteršič je s svojim shodom v »Unionu« zasledoval le to misel, da bi obrnil našo stranko pri vladi in nahujkal ženske proti ljubljanskim meščanom. Da se niso dogajale po shodu v »Unionu« v Ljubljani demonstracije podivjanih žensk, je bilo krivo le deželno vreme in čisto gotovo je, da bi bila vlada ščitila to žensstvo. Zopet bo prišla nedelja in zopet se bo začelo hujkanje od stra-

ni klerikalcev, to pot pa bodo na vrsti oboliški in nezavedni meščanski možiki. Deželna vlada pa ničesar ne vidi in ne mara ničesar videti, zato pa, da se ne bodo pri vladi mogli izgovarjati, predlagam sledečo resolucijo.

»Shod volilcev narodno - napredne stranke v »Mestnem domu« dne 11. maja konstatira, da so pristaši S. L. S. s svojim izjavajočim in nasilnim nastopom v liceju in pred licejem sami provzročili demonstracije. Protestira, da je S. L. S. blamažo, ki jo je doživela pri volitvah ter svojo onemoglo jezo skušala potolažiti s tem, da je zopet z lažmi oblatila belo Ljubljano celo pred tujci. Protestira, da se pusti od strani c. kr. deželne vlade klerikalnim hujskam popolnoma prosta roka, da lahko nemoteno sistematično hujskajo celo na javnih shodih proti pristašem narodno - napredne stranke. Pozivlja c. kr. deželno vlado, da skrbi za varnost in svobodo ljubljanskega meščanstva pred ponavljajočimi se izbruhi klerikalnih divjakov.«

Resolucija je bila soglasno sprejeta, nakar je dal deželni odbornik g. dr. Tavčar na glasovanje tudi kandidaturu gosp.

prof. Jožefa Reisnerja,

ki je bila z navdušenjem in dolgotrajnim ploskanjem soglasno od vseh zborovalcev, ki jih je bilo približno do 1000, odobrena in sprejeta.

H koncu je govoril zaključne besede še deželni odbornik gosp.

dr. Tavčar.

Vse volitve, kar jih imamo v Ljubljani, so in morajo biti živ protest ljubljancev, da nočejo in ne bodo šli v jarem, ki ga jim vsiljujejo klerikalci in v katerega ga hočejo ukleniti. (Odobranje.)

Če pogledamo po deželi in po našem ljudstvu, se moramo naravnost začuditi, da je pri nas taka stranka, kakršna je naša klerikalna stranka, sploh mogoča, in sram nas mora biti, da smo ravno mi v Avstriji deželni te dvomljive časti, da imamo v svojih vrstah najnižkotnejšo stranko, stranko, ki je vzel v zakup laž in nasilnost in vso sirovost.

Da je ta stranka tako vajena laži, da že sama ne ve več, kje se laž začne, kaže med drugim tudi dejstvo, da hočejo prepričati vlado, javnost in ves svet, da je bila narodno - napredna stranka pri zadnjih volitvah ona, ki je delala silo in spravljala njih žensstvo v nevarnost. Toda vsej javnosti je znano, da je bilo vodstvo narodno - napredne stranke pri teh volitvah veliko prespodbno in ni pošiljalo na prav nobeno volišče svojih agitatorjev. Nasprotno pa so klerikalci preplavili licej z nevolilkami-aoitatoricami, z delavkami iz tobačne tovarne, ki niso delale samo ovire volilkam, marveč so napredne volilke osuvali in celo pretepale, kakor se je to zgodilo moji ženi kot voliki na volišču. (Velikansko ogorčenje.)

Najostudnejša laž pa je trditev, da je naša stranka nepatrijotična in da Avstrije ne mara poznati. Vsak pameten človek vidi v tem podlem obekovanju prozorni namen naših nasprotnikov, zato o tem nobene besede več, ker je denunciacija prenikotna.

Tudi v mene so se zaleteli s svojimi lažmi in tudi meni so očitali nepatrijotična čustva. Toda, ko sva se skupno borila s Hribarjem proti baronu Winklerju, sva vedno naglašala, da živi Slovenec le z Avstrijo in da mora z njo tudi pasti. Če najde kdo v teh besedah kaj nepatrijotičnega, mora biti la njihove baže. V tem oziru tudi ne bom konkuriral z dr. Krekom, ki je še pred kratkim izjavil, da on za naš patrijotizem ne prevzema nobene garancije. Dr. Kreka za njegovo garancijo tudi nobeden prošil ni in njegova garancija bi bila tudi lepa garancija, — prava jezuitska garancija! (Živahno odobravanje.)

Je pa S. L. S. tudi stranka nepravičnosti. To je dokazala že neštetokrat in ni ga človeka v Ljubljani, ki bi od klerikalcev pričakoval pravičnosti. Dokaz temu pa je tudi zadnji sklep te stranke, ki se je izjavila, da ne stori za nobenega liberalca ne enega koraka, niti če bi umiral lakote pred njimi.

Žalostno slavo v tem oziru pa si je iztekel včeraj tudi dr. Zajec. Ko je sprejel deputacijo deželanov - davkoplačevalcev v deželnem dvorcu, je vprašal, ali je med deputacijo tudi kak liberalce, in ko se je nato oglasil eden in izjavil, da je naprednega mišljenja, ga je spodil iz sobe. Tako daleč so šli klerikalci v svoji podivjanosti, da je zavladala še prava anarhija pri nas. In naravnost sramotno je, da je v Avstriji mogoče najti takega deželnega odbornika, ki more zagrčiti kaj tako niskotnega. (Odobranje.)

Predsednik dr. Tavčar se je nato zahvalil zborovalcem in zaključil ta, zelo dobro uspeši shod, pozivljajoč vse navzoče, da skrbijo, da bo zmaga napredne ideje na dan volitv čim sijajnejša.

Politična kronika.

Novi koruški deželni predsednik. Linški »Deutsches Volksblatt« poroča, da odstopi v najkrajšem času koruški deželni predsednik baron Hein. Njegov naslednik bo baje gornjeavstrijskemu namestništvu prideleni dvorni svetnik grof Wolfgang Chotek, brat prestolonaslednikove soproge.

Cesarski namestnik na Češkem grof Thun ni več tako prepričan, da izpolni svoje naloge, namreč narodnostni sporazum na Češkem, kakor pri svojem odstopu. Precej se je ohladil. Nič kaj zadovoljnega se ne čuti, ker je preoptimistično sodil razmere na Češkem. To je popolnoma razumljivo, ker so bile razmere na Češkem pred enajstimi leti popolnoma drugačne. To spoznanje bo najbrže privedlo v najkrajšem času grofa Thuna do tega, da se umakne s svojega mesta.

Na Češkem se snuje nova politična stranka. Včeraj so imeli na Kralji Vinogradih obrtniki in trgovci zborovanje, na katerem so sklenili, ustanoviti samostojno obrtno stranko, ki se bo pečala edinole z obrtnimi vprašanji in pa z vprašanji stanovske politike in politike srednjega stanu.

Listi so poročali, da namerava voditelj poljskih socialnih demokratov Ign. Daszynski pod gotovimi pogoji vstopiti v skupni poljski klub. Tako so namreč ti listi razlagali njegov poslednji agitačni govor v Krakovu. V svojem glasilu »Naprzodu« pa Daszynski odločno zanikuje to vest.

Razpust hrvaškega sabora je že sklenjen. Kdaj se bodo vršile nove volitve, še ni sklenjeno. Najbrže se bodo pa vršile koncem meseca junija. V koalicijskih krogih dvomijo, da bi se banu posrečilo, dobiti večino. V sled tega bo sabor jeseni zopet razpuščen.

V državnoborski komisiji za elzaško - lotrinske ustavne zakone so včeraj odklonili vladni načrt ustave za Elzaško - Lotrinsko. Vladni načrt bo zdaj predložen državnemu zboru. V merodajnih krogih še vedno upajo doseči kompromis.

Na Kreti so zopet zmešnjave. Krščansko prebivalstvo v Kaneji je na velikem shodu sklenilo, da bo, če treba z orožjem preprečilo, da se ne izkrcajo mohamedanski sodniki, katere je turška vlada imenovala. Nekateri pa upajo, da bodo velevisiti preprečili, da ne pridejo ti sodniki na Kreto.

Na Portugalskem se peča posebna komisija z ugotovitvijo predumov, ki so jih dobili posamezni člani kraljeve rodbine iz državne blagajnice. Umorjeni kralj Carlos si je izposodil od države 17 milijonov. Komisija zdaj izračunava, koliko so dobili ostali člani kraljeve rodbine. Kakor hitro bo komisija izračunala vse te izposojene zneske, tedaj bo zahtevala, da se ji to vrne. V letnih obrokih bo odtegovala od privatne posesti, ki je imela kralj Manuel na Portugalskem.

— Iz Lizabone poročajo, da rojalistični agitatorji še vedno agitirajo v armadi. S svojo agitacijo so zdaj začeli tudi med policijo. Neki policijski uradnik je sporočil oblastvom, da je šest policistov zapleneno v monarhično zaroto. Iz kavalerijske vojašnice je bilo ukradenih več kavalerijskih karabinerjev. Republikanci odgovarjajo na to gibanje monarhistov in klerikalcev z antiklerikalnimi izgredi.

Pariški list »Libre Parole« prinaša besedilo o tajni pogodbi, ki se je 10. novembra 1902 baje sklenila med Španijo in Francijo glede Maroka. V tej pogodbi ste se zavezali obe državi respektirati in v slučaju potrebe tudi braniti nevtraliteto province Tangerja in Tetuana. V tej pogodbi se španska vlada tudi zavezuje dati nemškemu cesarju v najem eno pristanišče na atlantski obali.

Severoameriške države so sklenile z vojaško močjo intervenirati v Mehiki. Predsednik Taft pričakuje edinole, kdaj bodo vtašili napadli glavno mesto Mehiko. — Pri zavzetju mesta Juarez je padel znani burški general Viljoen. Madero je mesto Juarez proglasil kot provizorično glavno mesto republike Mehiko. Generala Navarra in sedemnajst ujetih vladnih častnikov je izpustil iz ječe. Obljubiti so mu pa morali, da ne bodo zapustili mesta. Madero je nagovoril ostale vojnike ter slavil njihovo hrabrost. Izrazil je upanje, da bo v kratkem sklenjen mir.

Pozdravil je uradnike ljubeznivo, pomežiknil z desnim očesom ter odšel preko njih na ulico. Ozirali so se za njim, majali z glavo in jedli in pili.

Štefan pa je zavil iz mesta. Široka bela cesta se je vila pred njim v nepoznano daljo. Visoko je stalo solnce na nebu in pripekalo kakor poleti. Po brzobjavnih žicah so se zbirale lastovke in veselo je bilo življenje po občestnih njivah, kjer so se obračali zadnji delavci v letošnji jeseni. Štefan se je odkril in nosil klobuk v roki, vroče mu je bilo. A vse se bile njegove misli, zakaj vse svet je bil pred njim odprt in nič mu ni oviralo pota vanj. Lepa je bila njegova pot in zložna, lepa kakor miš, prešinivša pravkar njegove misli. Spomnil se je bil v tem hipu nje, ki je bila vsa njegova, ki je stanovala tam nekje za tretjo goro. Prost je sedaj in velik umetnik in ko stopi takšen pred njo, se ne bo mogla premagati, da ne bi mu planila v naročje, da ne bi ga objela in pritiskala na srce ter odšla z njim na veselo pot proti njegovi slavi, na pot, kjer ni nobene ovire več. Skupaj pojmeta in potem bo šle popolna njegova slava...

Na občestnem kamenu je sedel berač. Ugasle so bile njegove oči, čeljusti so visle navzdol in koščene roke so držale in prožile mu nasproti klobuk.

Štefan se je ustavil in pomislil. »Slab jopič ima in raztrgan. Ako pritisne mraz, ga bo zeblo in kako naj si pomaga revež? Jaz pa imam svojo glavo, z njo si zaslužim denarja in si kupim nov jopič, ako dam tega njemu sedaj, ko ga ne potrebujem, ko tako topla greje solnce, da je ves poten moj hrbet.«

In Štefan Komavli je sklekl svoj jopič ter ogrnil z njim berača. Na to si je zažvižgal in stopal dalje.

Na križpotu ga je srečal znanec iz mesta.

»Kam greš, prijatelj, brez jopiča? Hladen bo večer in prehladiš se, da boš moral v postelj.«

Štefan pa se je smehljaj in vesel stopal dalje.

Zvečer je dospel do krčme. Preštel je svoj denar in si kupil četrt vina.

Ko ga je izpil, se je zavil v listje na evsilih...

(Konec pripovedi.)

Štajersko.

Iz Celja. Včeraj, 10. maja se je vršila pred celjskim okrajnim sodiščem na obtožbo državnega pravdnika obravnava proti V. Bechinetu, stud. phil., uradniku Rihardu Watzlaweku in njegovemu očetu Hugonu zaradi prestopa proti telesni varnosti. Ta obravnava je posledica znanega napada na urednika R. Watzlaweka. Bechine je namreč takoj drugi dan po svojem junaškem dejanju vložil proti obema Watzlawekom ovadbo, da sta ga napadla in poškodovala; ker sta vložila Watzlaweka enako ovadbo, je obtožilo državno pravdnštvo vse tri. Pri generalijah je V. Bechine izpovedal, da je rojen v Ljubljani, pristojen pa v Vašvar na Madžarsko. Stalnega zaslužka in podpore nima; sedaj zasluži pri celjskem okr. glavarstvu mesečno 200 K, ker pomaga pri ljudskem štetju. Kaznovan je bil že dvakrat in sicer enkrat zaradi napada na dr. S., drugič pa zaradi razžaljenja časti. Bechine je izvajal, da ga je »Südst. Volkstimme« silovito napadala (Dr. Zangger: Imenovalo se ga je celo za sifilitičnega fauna!); odgovornost za to je pripisoval uredniku Watzlaweku. Ker si ni mogel dobiti drugačnega zadoščenja (Drž. pravdniku je Bechine izjavil, da je celjsko porotno sodišče nezanesljivo.) je sklenil na Watzlaweka počakati, kar je dne 20. marca zvečer tudi storil. Prizna, da je bil maskiran za to, da se ga ne bi spoznalo. Bechine je na to napad tako naslikal, kakor da je hotel samo Watzlaweka ml. nabiti, proti staremu pa da se je obrnil še-le, ko ga je ta od zadaj napadel (!). Oba Watzlaweka sta na to napad opisala tako, kakor smo to že obširno poročali v »Slov. Narodcu«. Bechine je izvršil napad namenoma, na temnem kraju ulice in maskiran; poškodoval je ml. Watzlaweka suknjo in dežnik, starejšemu pa ranil roko, tako da ni mogel, kakor je zardil, 20 dni delati in zahteva za to 80 K odškodnine. Predloge zagovornika obeh Watzlawekov, dr. Zdolska, naj bi se zaslilo več priči, ki bi potrdile, da je Bechine že večkrat poskušal take zavratne napade, je sodnik Wataulki zavrnil. Bechine je bil obsojen na 6 dni zapora ali 60 K globe, Watzlawek st. na 10 K globe, Watzlawek ml. pa je bil oproščen.

Drobne novice. Nakup. Grad Hausampacher v Hočah pod Mariborom je kupil neki Dunajčan Ludvik pl. Pachet. — Neljubni brat in sin. Posestnik Jože Srebotnik v Družmirju se je pred kratkim sprl s svojo polsestro Heleno Mlinarič iz Šoštanj. Nabil jo je s kamenjem in ranil na desni nogi. Ko ga je mati zaradi tega skregala, je ravnal sirovo tudi z njo. Vložena je pri sodni ovadbi. — Ponoreč. Il se je v St. Jurju ob juž. žel. hlapec Matej Kranjc. Padel je tako nesrečno z lestve, da je vsled notranjih poškodb umrl.

Iz Ljutomer. Murski »Sokol« priredi v nedeljo 14. maja t. l. popoldne pešizlet v Jeruzalem. Odmor in prosta zabava v Rajh-Petovarjevi gostilni. Odhod ob 1. popoldne od g. Seršena v Ljutomeru. Gostje dobrodošli.

Od Sv. Lenarta v Slov. goricah nam poročajo, da se je udeležil Rauterjevega shoda v gostilni župana Sollača tudi nekdanji slovenski notar Stupica in je po nemških poročilih govoril za Rauterjevo kandidacijo. No, v svojem imenu je to lahko storil, saj mu Rauterjev protektor dr. pl. Plachky v Ptuj izposloval pri nemški hranilnici veliko posojilo, ki ga je nagnilo tudi k narodnemu izdajstvu pri občinskih volitvah v Sv. Lenartu. Stupica seveda ni imel nobene pravice niti naloga govoriti za kandidacijo podpredsednika »Südmärker« Rauterja.

Iz Ptuj. Med Rauterjevimi in Malikovimi pristaji v našem mestnem volilnem okraju se je razvil boj na nož. Zadnje udeležje je imel Malik večji shod v Lipnici, na katerem je temeljito pral glave svojim nasprotnikom. Linhartu je očital, da je bil najprej anarhist, potem socialist, slovenski naprednjak in nazadnje — nemški radikalec. Očital mu je tudi umazane roke. Nekemu Francu Lavalu iz Maribora je očital, da plačuje svoje povere pri socialnodemokratski organizaciji s »Südmärkin« denarjem. Tudi obrtnozadružni inštruktor dr. Hornung je posegel v agitacijo v prid Rauterju. Malik je skrajno ostro govoril proti nemškonacionalnim klikam v Ptuj, Lipnici, Sv. Lenartu in Slov. goricah itd. Pa kakor kaže, mu tudi ta prisiljeni radikalizem ne bo nič pomagalo.

Društvene novice. Podružnica C. M. D. za Središče in okolice priredi v nedeljo, 14. t. m. ob 7. zvečer gledališko predstavo »Domov«. Večer bo sploh posvečen mamonu pred 30 leti umrlega pisatelja Jos. Jurčiča. Odbor vsbi k obilni

udeležbi! — Celjski odtsek Savinske podružnice S. P. D. priredi v nedeljo 14. maja popoldanski izlet skozi Hudičev graben v Svetino in dalje v Laški trg. Odhod ob 1. popoldne iz Citalnice. — Delavsko podporno društvo je prelozilo svoj nedeljski izlet na Tebarje v nedeljo 21. maja.

Južnoštajersko hmeljarsko društvo v Zalcu priredi v nedeljo 14. t. m. dva poučna shoda in sicer popoldne po sv. opravi v šoli na Gomilskem, popoldne pa ob 3. v gostilni g. Brinovca na Vranskem s sledečim sporedom: 1. Pomen hmeljske razstave meseca septembra 1911 v Zalcu; 2. Kaj naj se ukrene, da se prepreči predprodaja hmelja? 3. Praktični izkusi v hmeljarstvu; 4. Slučajnosti.

Knjižnica St. Jur ob juž. žel. ima svoj občni zbor dne 13. maja v soboto ob 8. zvečer pri g. A. Neudlu v St. Jurju ob juž. žel.

Slovensko čebelarstvo za Spodnje Štajersko ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 21. maja t. l. ob 9. dopoldne v posvetovalni dvorani celjske posojilnice v Narodnem domu.

Koroško.

Ustrelil se je včeraj zjutraj ob 7. na svojem vrtu Jožef Just, posestnik, gostilničar in tovarnar pušk v Borovljah.

Politični napad. V noči od 29. na 30. aprila so dohiteli v Borovljah nekoga Partla njegovi politični sovražniki in ga napadli. Vrgli so ga na tla in gotovo bi ga bili pošteno natolkli, da mu niso prišli v pravi čas na pomoč njegovi tovariši in sosede.

Stavka čevljarov pomočnikov v Celovcu se še vedno nadaljuje. Delo je zapustilo približno sto pomočnikov in včeraj so oddali mojstri na celovškem magistratu zadnje knjižice stavkujočih. Vsi so odpuščeni od dela. Zahtevajo 20% povišanje plače, kar je pri že itak visoki tarifi nemogoče. Z manjšimi obrtniki nastopajo popolnoma solidarno tudi večja čevljarska podjetja.

Ponarejena krona. Pri poštnem uradu v Beljaku je bila predvčerajšnjem oddana ponarejena krona. Imela je letnico 1893, bila je iz manjvrednega, lahkega materiala, temno svile barve in obče pomamljivo in slabo ponarejena. Popolnoma napaden je napis na okroglem kroninem robu.

Predzna tatica na beljaškem kolodvoru. V zadnjem času so se začele na beljaškem kolodvoru tako množiti manjše tatvine, da so postajali ljudje vedno bolj razburjeni. Skoro vsak dan je zmanjkal temu ali onemu kovček, kak zavitek ali denar. V torek, 2. majnika, je položila na okno v vestibulu posestnikova hči Marija Just iz Tmaravesi svojo ročno torbico. Hotela je oddati svojo prtljago. Ko se je vrnila, torbice ni bilo več. V njej je imela 4 male lončke za cvetlice in denarnico, ki je vsebovala tri bankovce po deset kron, en petkronski in več enokronskih novcev. Drugi dan pa se je vendar posrečilo policiji izslediti predzno tatico. Zasačili so jo pri delu na kolodvoru. In sicer je to že znana tatica, 19letna Marija Zedlacher, katero išče tudi sodišče v Podkloštru, kjer ima predsediti še tri mesece tudi radi tatvine. Dolgo časa je tajila, končno pa le priznala, da je ona poleg drugih stvari, ukradla tudi že omenjeno torbico. Lončke za cvetlice je vrgla proč. Za denar si je kupila novo obleko, torbico ima pa še doma. Policija jo je izročila beljaškemu sodišču.

Okradena natakari. Natakari- ci Rozaliji Cehner pri Ebnerju v Feldkirchnu je bilo ukradeno iz zaprtega predala zadnje skupilo v znesku 150 kron. Natakariica sumi tatvine neko neznanu žensko, ki je prejšnji večer prosila v gostilni prenočišča.

Uboj v gostilni. Minolo nedeljo je nastal v neki gostilni v Kokovem med domačini oster prepir, kateremu je sledil hud tepež. V pijanosti so segli pretepači po nožih, kar je imelo žalostne posledice. Na mestu je obležal mrtev posestnik Simon Vedam, več pa je težko ranjenih.

Primorsko.

Imenovanje. Za avskultanta je imenovan sodni praktikant dr. R. Flegar v Gorici.

N. D. O. v Gorici priredi dne 21. t. m. zjutraj javen shod za državno-zborske volitve, popoldan pa priredi veliko veselico.

Porotno zasedanje v Gorici. Prihodnje porotno zasedanje v Gorici se prične z 22. junijem t. l.

Otvoritev izvoznega trga v Gorici. Izvozni trg v Gorici otvorijo že 18. maja in ne 22. maja, kakor so nekateri laški listi poročali.

Uslužbenec v drogerijah. V Gorici so si ustanovili uslužbenici v drogerijah svoje lastno društvo, čegar pravila je namestništvo že vzelo na znanje.

Podgalec. V Škedenju št. 396 je izbruhnil prednočnem v stanovanju Alojzija Officija ogenj, ki je uničil eno posteljo. Na sumu, da je zažgal, je podnajemnik Matej Kacič, ki je bil takrat ravno doma in se je hotel najbrže maščevati, ker mu je bil Officija odpovedal stanovanje, ki mu je bil ostal dolžan.

Olje je kradel. Včeraj ob 3. zjutraj je ustavljen redar v ulici Broletto v Trstu nekega moškega, ki je nosil na hrbtu vrečo. Ko so vrečo preiskali, so našli v njej med žaganjem tri velike pločevinaste posode z oljem. Aretirani je 38letni, v tržaški tovarni za olje zaposleni težak Peter Pita v i č in je tudi že priznal, da je olje, ki je vredno 27 K, ukradel.

Drzna tatova. V hišo št. 385, v Scali santi, sta prišla včeraj med 12. in 1. uro popoldne dva moška ko je bila samo 10letna deklica doma. Pod neko pretvezo sta pregovorila deklico, da je odprla vrata, nato pa jo je eden zagrabil in je preprečil, da deklica ni vpilo, drugi pa je prebrskal in izpraznil omare. Odnese sta mnogo perila in obleke.

Tatvine. Na ladji Avstro-Amerikane »Eugenia«, ki stoji sedaj v Trstu, so aretirali prednočnem iz Trsta izgnanega dninarja Alojzija Vidolija iz Vidma, ker je kradel baker. — 18letni brezposelni pek Alojzij Prinčič je hotel predvčerajšnjem odnesti iz izložbe pri nekem mesarju v ulici Campanile telečjo glavo. Mesar pa je Prinčičevo nakan prepeljal in ga izročil redarju. — Voznika Marija Remeca je prestregel uslužbenec tržaškega društva za zaklepanje v bližini državnega kolodvora, ko je ravno nakladal na svoj voz pesek. Remca je oddal policiji.

Nezgode. V bolnišnico v Trstu so pripeljali včeraj 32letnega delavca Leva Bassija, ki si je bil med delom zlomil levo koleno. Padel je bil z odra. — 11letni Viktor Baroner si je bil z živim apnom prizadejal zelo težke oklepine, vsled česar so tudi njega pripeljali v bolnišnico.

Poskus samomora. Iz do sedaj še neznanih vzrokov se je zasturpila v Trstu včeraj dopoldne gđna. Ema Pascolievich, stanujoča na trgu Cornelia št. 3. Zaužila je precejšno množino fenilne kisline. Mlado, komaj 19letno samomorilko, so prepeljali v bolnišnico in ni posebno veliko upanja, da ji zdravniki ohranijo življenje.

Boj zoper kače v Dalmaciji. Znano je, da ima Dalmacija izredno mnogo strupenih kač, zlasti pa gadov, ki zahtevajo vsako leto med vinogradniki in poljedelci, pa tudi med voljaki zelo veliko žrtev. Posebno mnogo teh kač je v Krivošiji in ravno tam nimajo zdravnikov, tako, da so žrtve navadno popolnoma brez pomoči ter navadno tudi umro. Dalmatinska deželna vlada je poskušala že najrazličnejše, da bi iztrebila kače, do sedaj pa je bilo nje prizadevanje več ali manj brezuspešno. Lani pa je sklenila razploditi po Dalmaciji posebno vrsto podlasie iz Indije, vrsto mungo, ki se živi v svoji domovini skoro izključno samo od kač. Samo te pomisleke je imela vlada, da žival dalmatinskega podnebnja ne prenese, toda skrb se je izkazala nepotrebnost. Vse živali, razen dveh, so izvrstno prezimile in so vrste kač že precej zredile. Sedaj hoče dalmatinska vlada vpeljati še večjo množino teh podlasie.

V nedeljo, dne 14. t. m. je ob 3. popoldne pri Mokarju na Barju

volilski shod.

Na shodu govori narodno-napredni kandidat za deželni zbor prof. Jožef Reisner.

Barjani vsi na shod!

Dnevne vesti.

+ Državnozbornske volitve in narodno-napredna stranka. Včeraj popoldne je imel sejo odbor zaupnih mož narodno-napredne stranke. Predsedoval je načelnik izvrševalnega odbora deželni poslanec dr. Ivan Tavčar. Sklenilo se je v vseh državnozbornskih volilnih okrajih razen v kočevskem postaviti svoje kandidate, oziroma podpirati vse samostojne kandidate, naperjene proti klerikalni stranki. Imena kandidatov se v kratkem razglase.

+ Silovitost, to je danes vodilo klerikalni stranki. Ker vlada ni dovolila, da bi v Ljubljani volili tudi okoličani v deželni zbor, groze po nemških časopisih, da se bodo v deželni zbornici znosili nad vlado in nad napredno stranko. Naši poslanci se te grožnje prav nič ne boje. V tem slučaju imajo na svoji strani pamet in pa tudi postav. Deželni volilni red se more spremeniti le s kvalificirano večino. Ker je bil občinski volilni red za Ljubljano sprejet v odst.

nosti slovenskih naprednih poslancev, je naravnost izključeno, da bi ta volilni red mogel spremeniti deželnozbornski volilni red. Sicer pa velja za zadnji volilni red našel, da nikdo ne voli v dveh skupinah. Klerikalci pa hočejo sedaj, da bi pri deželnozbornskih volitvah okoličani volili tako v Ljubljani, kakor v okolici. Da je ta zahteva nevdržljiva, to ve dr. Šusteršič in morda še celo tisti pravniški piščanec dr. Pegan! Ali zlic temu bodo v deželnem zboru tulili, kakor bi se jim godila največja krivica. Ti ljudje so pač brez vsakega pravniskega čuta!

+ Zveza kranjskih kmetovalcev se sicer še-le snuje in pravila še niso potrjena, a klerikalci so vendar že zaupili strahu. Vsaka beseda, ki so jo zapisali proti »Zvezi kranjskih kmetovalcev« priča, kako se klerikalci boje. Bistvo klerikalnega zabavljanja je, da imajo kmetovalci že itak dovolj organizacij. Res, mnogo je organizacij, ki imajo namen, držati kmetško ljudstvo v sužnosti klerikalcev, a nobene, ki naj dela za koristi kmetškega stanu. Mnogo je organizacij, v katerih duhovnik ukazuje, kmet pa mora molčati in plačevati, a nobene ni, v kateri bi kmet sam odločeval. »Slovenec« se je v svoji lažljivosti povzel do trditve, da se liberalci upirajo temu, da bi bila »Kmetijska družba« organizacija kmetovalcev. Resnica pa je, da duhovniki nečejo »Kmetijske družbe« prepustiti kmetovalcem in so svoj čas liberalci v deželnem zboru predlagali, naj bodo pri »Kmetijski družbi« sami kmetovalci in ne drugi stanovi, ne advokati, pa tudi ne duhovniki, takrat so klerikalci tulili, kakor bi jih s svedom drl in uprizorili valikansko gonjo. Češ, duhovniki morajo biti tudi pri »Kmetijski družbi« jerobi kmetovalcev. In za to gre klerikalcem vedno in povsod: duhovnik mora biti gospodar in mora kmeta povsod in vedno imeti v rokah. »Zveza kranjskih kmetovalcev« pa hoče imeti nekaj drugega, da naj bo kmetovalec sam svoj gospodar, da naj ne bo pod jerobstvom duhovnikov, marveč naj stoji na lastnih nogah in to klerikalcem seveda ni všeč in zato lažejo in zabavljajo po svoji stari navadi. Pa jim ne bo nič pomagalo. Klerikalizem je na Kranjskem že prekoračil svoj višek in gre nizdol.

+ »Kranjec Šusteršič zopet v Dalmacijo«. Pod tem naslovom piše »Pucka Sloboda«: »Ni dolgo tega, da se je dr. Šusteršič, to je tisti, ki je otvoril Nemeem vrata v ljubljansko občino, zaletel v Dalmacijo, da izpodbode naše pravaše za volilno borbo, a evo — zopet je nas posetil preteklo nedeljo. Bil je v Dubrovniku, pa se je s soprogo ustavil v Splitu, kjer je ostal par dni, ker je taš v četrtki imelo vodstvo pravaške stranke svojo sejo, da se posvetuje o kandidatih za državnozbornske volitve. Na tej seji je bil tudi on. Obljubljal jim je vse mogoče, samo naj osvojijo kolikor mogoče mnogo volilnih okrajev in naj podpro na Dunaju njega, da zasede ministrski stolec. A ni prišel praznih rok, marveč s polno torbo, da so se po končani seji nekateri udeleženci razšli v avtomobilih po Dalmaciji, da sleparijo ljudstvo in ga podkupujejo s kranjskimi novci. So pač pravaši velike kukavice, da sami sebi in svoji stranki ne morejo pomagati, marveč morajo naročiti moža iz Kranjske, da jim pomaga v njihovem poslu in da je njim nezrelim in slaboumnim skrbnik in varuh. Toda on bi iz Kranjske ne prihajal k nam, kakor ni prihajal doslej, če bi mu ne bilo ležeče na pomoči dalmatinskih glasov, da postane cesarski minister. Ako je on naš brat in prijatelj, kako je to, da se nas ni preje nikoli spomnil, a da sedaj prihaja k nam, ko so volitve na pragu? A ti žalostni pravaši zapeljujejo siromake naše ljudstvo ter ga prodajajo tuju, samo da je njihov žep poln. Kako bodo ti pravaši ljudstvu pomagali, ko sami sebi ne morejo pomagati, marveč so se predali v roke tujca, človeka pohlepne po časteh in dostojanstvih! Nesrečna Dalmacija, kaj si dočakala, da te tvoji rodni sinovi zapuščajo in te prodajajo kranjskemu klerikalcu!«

+ Dr. Šusteršičev respekt pred »Neue Freie Presse«. »Neue Freie Presse« je priobčila po splitski »Slobodi« in zaderskemu »Narodnemu Listu« vest, da se je dr. Šusteršič udeležil volilnega shoda v Kaštalu, kjer je ščuval proti dalmatinskemu deželnemu glavarju dr. Ivčeviću in kjer so mu priredili ovacije s klici: »Živio minister Šusteršič«. Dr. Šusteršič je na to poslal »Neue Freie Presse« popravek, v katerem zatrjuje, da ni priredil niti v Kaštalu niti kje drugje kaknega volilnega shoda, da ni nikjer napadal dr. Ivčevića, da se ni nikjer slišalo klicev »Živio minister Šusteršič«, da ne skuša preprečiti zapetne izvolitve dr. Ivčevića kot svojega najnevarnejšega konkurenta za ministrski stolec in da »sploh ne aspirira na ministrski portfelj. Šusteršič je torej pač poslal »popra-

vek« »Neue Freie Presse«, ni ga pa poslal niti »Narodnemu Listu«, niti »Slobodi«. In zakaj je poslal »popravek« listu »Neue Freie Presse«, »Slobodi« in »Narodnemu Listu« na? Ker ve, da »Neue Freie Presse« čita »oni zgoraj« na Dunaju, in se boji, da bi ga ti krogi spoznali v njegovi pravi podobi ter spregledali njegove nizkotne spletke in mahinacije. Naj pošlje Šusteršič svoj »popravek« »Slobodi« in »Narodnemu Listu«. Tega pa si Šusteršič ne upa, ker ve prav dobro, da bi mu ta dva lista pošteno posvetila ter dokazala, da Šusteršič skuša »popravljanje« — resnico.

+ Bojkotne novice proti našim somišljenikom in somišljenicam je jel priobčevati »Slovenec«, tisti »slovenski« list, ki niti v septembrskih dneh ni priobčil niti ene take novice proti Nemeem ali Kranjski šparkasi. Naš list »krščansko-katoliškemu« »Slovenec« ne bo sledil na to polje, priporočamo pa vsem somišljenikom in somišljenicam, naj kupujejo pri vseh tistih, ki jih »Slovenec« napada, ker so ti napadi dokaz ne samo, da so dotičniki poztvovvalni naši somišljeniki, marveč da imajo v zalogo tudi dobro in solidno blago. Sicer pa izjavljamo, da bomo ponatiskovali vse »Slovenčeve« bojkotne novice v vednost in ravnanje našim somišljenikom.

+ Dr. Gregorič na delu. »Slovenec« je bil včeraj konfisciran zaradi bojkotne novice, v kateri napada vse mogoče ljudi, ki — nečejo voliti dr. Gregoriča. Klerikalci bi seveda najraje vsakega zaklali, kdor se neče navdušiti za dr. Gregoriča, a ker jim to vendar še ni dovoljeno — drugače smejo počenati že skoro vse, kar hočejo — skušajo z zlobnimi napadi, dolžitvami in natolečevanji terorizirati naprednjake. Naj le nadaljujejo klerikalci — plačilo bodo dobili tako, da bo veselje.

+ Kako se časi spreminjajo. Kadar premaga dr. Gregoriča njegova bolestan častilakomnost, da sede klerikalcem na limanice in kandidira, tedaj ima prijetne dni. Take dni ga namreč klerikalci hvalijo kar se da. A samo take dni, drugače pa zabavljajo nanj neprestano in se delajo noreca iz njega.

+ Gospod dr. Gregorič, položite račun. Na notico pod tem naslovom smo dobili naslednje pojasnilo oziroma obračun o porabi za ranjence z dne 20. septembra 1908 nabranega denarja. — Prejeli so: Pavel Strukelj 624 K, Miha Golavek 391 K, Martin Strukelj 109 K, Albin Tomšič 800 K, Josip Simončič 366 K, Božidar Borštnik 896 K, obleka ranjenecem 1127 K 26 v, zboljšanje hrane 828 K 33 v, darilo o božiču ranjenecem 202 K, Slike ranjenecem 33 K, dr. Kalku izplačano za spomenik 145 K, skupaj 5521 K 59 v. Nabrano: 6522 K 93 v. Še naloženo: 1001 K 34 v in narasle obresti. Denar je naložen v »Mestni hranilnici ljubljanske«. Računi so na razpolago pri podpisanih. — V Ljubljani, 12. maja 1911.

Ivan Frelj, takratni blagajnik deželne bolnice. Dr. V. Gregorič, primarij deželne bolnice.

+ Iz finančne službe. Računski podčastnik 17. pešpolka Fran Klette je imenovan za kancelista pri c. kr. finančni prokuraturi v Ljubljani.

+ Iz državnozelezniške službe. Za predstojnika postaje Grosuplje je imenovan asistent Fran Rozman na postaji Škofja Loka. Premečen je asistent Karel Komp iz Kranja v Škofjo Loko.

— Deputacija odbora »Glasbene Matice« je častnima članoma g. ravnatelju prof. Francu Gerbiču in g. prof. Antonu Stritofu izročila diplomi. Prvo diplomu je izvršil Maksim Gaspari, drugo Ivan Smrekar. Obe diplomu, ki ste bili izstavljeni v izložbi trdke Gričar & Mejač, ste umetniško delo. Izvirna konceptija porablja v risbi narodne motive. Oko se naslaja na ubranosti barv. Naša umetnika sta si s tem delom dala najboljšo priporočilo za narobno enaki del. Saj smo doslej za razne diletantske »risarje« izdajali več denarja, kakor pa stane ena diploma pravega umetnika. To je eden praktičnih načinov, kako podpiramo domačo umetnost in domače umetnike.

— Podiranje bivšega vojaškega skladišča ob Dunajski cesti gre hitro od rok. Zdaj so razkrili pri teh delih zopet nekaj posebnega, kleti brez oken in brez vrat. Kakor znano je bil nekdanj v tem poslopju samostan, ki ga je pa dal cesar Jožef II. zapreti. Ali so bile sedaj razkrite skrivnostne kleti le katakombe, kamor so spravljali le mrličke ali pa so tu notri pokopavali tudi žive, se pač ne da še dognati.

Nezgode. Tovarniški delavec Maru je padel v soboto v papirnici v Vevčah 5 metrov globoko z lestve in si pretresel možgane. — V tobačni tovarni je ranila cirkularna žaga mizarkega pomočnika Antona Rejca v obraz. — 14letni kajnarjev sin Jakob Polanc je bil doma v Idriji pri skakanju zlomil desno nogo.

Konju je rep odrezal. Posesnik Fran Setina iz Zbilja pri Medvodah je pustil svojega vpreženega konja pred gostilno. Hlapec pa, jezen da ni dobil napitnine od, marveč domači sin, je odrezal konju rep v sredi nad korenino.

Čebelarstvo podružnica Kamnik priredi dne 14. t. m. ob 3. uri popoldne čebelarji shod pri čebelnjaku g. Janeza Germana v Komendi. Na shodu bo predaval g. nadučitelj A. Likozar. Društvenikom se bodo delila različna čebelarstva orodja. Nikdo ne bo šel praznih rok domov. Tudi neudje prijatelji čebelarstva dobro došli.

Nezaslišano izrabljanje spovedi. Med Žužemberkom in Trebnjem se nahaja fara Dobruče. Kakor v mnogih kranjskih farah, živi tudi tu popolnoma nezavedno, do moza in kosti klerikalno ljudstvo, ki v svojih duhovnikih vidi nekakega polbog. Pa kako naj bi bilo tudi drugače! V celi fari ne najdeš naprednega lista; vso svojo duševno hrano srebijo to dobro verno ljudstvo le iz lažnjavohinavskih klerikalnih listov, največ iz smradljivega Lažljuba. Kakih par let pase in striže Dobručane župnik Kralj, to je oni alkoholni udani človek, ki je pred nedavnimi časom v cerkvi z revolverjem žugal fantom, ker se na njegov ukaz niso hoteli med cerkvenim opravilom odstraniti s kora. Pa preidimo k stvari! Na večer pred praznikom sv. Jožefa podala se je neka žena iz Zagorice v farno cerkev, da bi opravila velikonočno spoved. Med drugim potožila je spovedniku Kralju tudi, da se jako nesrečno čuti, ker bog ne blagoslovi njenega zakona z otroci. Župnik jo začne s sladkimi besedami tolažiti ter jo povabi, naj pride po spovedi k njemu v župnišče, on da ji bo dal »črniče« zoper jalovost. Ko se je žena po opravljeni spovedi še nekoliko pomudila v cerkvi, se nič slabega slutnje poda k župniku v njegovo stanovanje po objavljen »črniče«. Ko stopi v sobo, zaklene župnik hitro vrata, ter jo ves prevzet pohotnosti tira k postelji. Je li dosegel svoj cilj ali ne, o tem se različno govori. Toli-ko pa je žena že mnogim povedala, da se je skrajno nesramno obnašal proti nji. Po težkih duševnih bojih je vso stvar razodela svojemu možu. Po vsej pravici do skrajnosti razjarjeni mož jo je hotel v prvi razburjenosti spoditi od hiše; od tega sklepa je na prigovarjanje sosedov odnehal, zaklepal pa se je, da pri spovednikih ne bo imel nikdar več opraviti. — Taki ptički so toraj ti »božji« namestniki, ki v svojem napuhu in brezmejni domišljavosti kaj radi trdijo, da so več kot Marija in angelji.

Za velikonoč si je dobil vina in piruhov. Pred vsakimi večjimi prazniki menda brez izjeme si nabavijo neznanji storišči v okolici Krškega po najnižji ceni za praznične vina — vzamejo si ga iz tujih hramov sami. Biti pa mora več tatinskih družb, ker navrtajo enkrat stene in posode in kar zuma natočijo vino, drugič zopet vlijejo vrata ali strop na zidani in se na ta način vtihotapijo v zidanico. Tudi letos se je izvršila prva tatvina vina 14 dni pred Veliko nočjo. Tatovi so odtrgali par desk na stropu zidanice, se spustili v njo in vzeli najmanj 100 litrov vina. Potem so se oglašili žejni gostje v Kobilah pri hramu Janeza Kranjčiča, kjer so odtrgali v podstrežje vodeča pribita vrata, nato pa nekaj desk na stropu, potem pa so morali biti pragnjeni, ker niso vzeli in odnesli prav ničesar. — Dne 9. aprila so odnesli iz hrama Jan. Božiča v Kobilah 11 litrov žganja. V klet so prišli tako, da so odtrgali ključavnice. Drugi dan, oz. drugo noč so odtrgali par desk na stropu kleti Alojzija Zorko v Vrhovljah in so odnesli okoli 56 litrov vina in en mernik jabolk za piruhe. Istega dne je postal ta Alojzij Zorko okoli poldneva Franceta Bizjaka v svojo zidanico po dve zelenki vina. Ko odklene Bizjak vrata, zapazi na tleh tuj čekar z dvema zelenkami, od katerih je bila ena že napolnjena z vinom, druge pa vlijelec še ni imel časa napolniti. Tudi je videl Bizjak, da so na stropu odtrgane deske in da se je neka tuja postava zamaknila za sode, kjer se je skušala skriti. Bizjak pogleda za sode in dobi tam okoli šestdesetletnega, zaradi tatvine in goljufije že mnogokrat kaznovanega Antona Kerina, vžitarja iz Gorenje Lepevasi. Ko je videl, da je zasaden, je prosil Bizjaka, naj nikomur tega ne pove, da ga je zasačil v zidanici. Ko je Bizjak rekel, da bo vse povedal Zorkotu, se mu je pa Kerin nagrozil, da ga bo že še poznal, kdo da je on. Bizjak je vse to povedal Zorkotu, ki pa ni orožnikom tega takoj naznanil. Tako je prišlo, da bi bil rad Kerin tudi sv. Jurja primerno z vinom praznovati, pa ni imel te božje kapljice. Napotil se je torej v Sremič k zidanici Terezije Žaru iz Nemške vasi. V zidanico je prišel tako, da je ven vrgel steber na sredi dvokrilnih vrat, ki so se potem takoj na stečaj odprla. Odsesal, je svedca ne sam,

marveč a svojo »pridobutinsko zadnogo« den 200 litrov vina in majhen sodek. Nato so se ovadile razne tatvine in so potem orožniki, ko so poizvedeli, da je Bizjak Antona Kerina v Zorkotovi kleti zasačil, le tega pri- jeli in odvedli v kraj premišljevanja.

Iz Grada v blejski občini nam pišejo: Tri leta že trpimo, prosili smo in se poniževali, hodili od enega do drugega, da pridemo do tega, kar nam gre in vendar smo danes še tam, kakor smo bili pred tremi leti, ko nam je 1. julija 1906 požar uničil vas. Takrat je županstvo zabranilo vsem pogorelcem zidati na pogoriščih, dokler ni napravljen regulacijski načrt. Dva meseca smo morali čakati na ta načrt in ko je bil napravljen, smo pač izvedeli, kdo sme takoj začeti graditi svoj pogoreli dom; kaj pa je z onimi, katerih pogorele hiše in gospodarska poslopja so stale na krajih, koder je bila v načrtu zaznamovana kaka cesta ali druga javna naprava, o tem pa niti načrt niti živ krst ni vedel. Občinski odbor je ta načrt odobril, za posestnike pa ki so bili v svojo škodo prizadeti od regulacijskega načrta pa se ni zmenilo ne županstvo, ne okrajno glavarstvo, tako da ti niso vedeli in še danes ne vedo kaj jim je storiti. Toda, ni treba misliti, da velja to za vse posestnike. Štirje posestniki, katerih hiše, oziroma gospodarska poslopja so stale ravno tako v navzkrižju z regulacijskim načrtom, so dobili dovoljenje za gradnjo drugi posestniki pa zastojno prošjo, da bi jim dovolili zopet sezidati pogorele hiše ali pa jim vsaj odkupili svet, s katerega se morajo po regulacijskem načrtu umakniti. Zidovje teh stavb je večidel še prav dobro in bi se dale stavbe brez vsakih zaprek na novo zgraditi na tem zidovju. Če pa županstvo, oziroma okrajno glavarstvo tega ne mara dovoliti, pa naj da na razpolago sredstva za odkup teh parcel ter naj ne tira od požarja že itak tako hudo prizadetega posestnika v vedno večjo bedo. Občinski odbor pa je v svoji seji sklenil, da ne da za regulacijo prav ničesar. Občini nima srca za pogorele, dežela ga ne mara poznati, pogorišča pa stoje tu v sramoto občini in deželi in cela 3 leta gospodarji nimajo pravega doma. To niti človeško ni in da trpe oblasti tako trpinčevsko ljudstva, je mogoče samo pri nas. Tujci se izogibljejo vasi, ker ne marajo gledati podrtij, za katere zadene velika odgovornost deželo. Lansko jesen se je govorilo o tem, da se bo regulacijski načrt skril, da regulacija ne bo toliko stala. Od tedaj pa je preteklo že pol leta in vse je ostalo pri starem, posestniki pa lahko še naprej prebivajo v podrtijah, da na nje pri najmanjšem dežju teče, ker ne smejo zidati. Pozivljamo merodajne oblasti in opozarjamo zlasti okrajno glavarstvo na te kričeče razmere ter upamo, da bo ta naš poziv imel zaželjeni uspeh, sicer bi bilo potrebno še vse globoje posvetiti v blejske razmere.

Utonil. 29. m. m. je padel triletni sin posestnika Frana Sveta iz Cerknice v Cerkniški potok in utonil. Okrajno glavarstvo v Postojni je preklealo prepoved z dne 11. januarja t. l. glede semnje za parkljasno živino in je semnje dovolilo, ker je kuga v okraju in sosednjih okrajih ponehala.

Opeklinam podlegel. Otroci posestnika Josipa Vrha iz Spodnjega Zemona pri Ilirski Bistrici so se igrali pri odprtem ognju. Iz šale je sunil 4letni Mihec svojega 2letnega brata v prsi, da je ta padel vznak v ograj in se tako opek, da je v par dneh umrl.

Danus zvečer je v kinematografu »Ideal« komični večer ali večer smeha. Dobrotnica. Nezgode kuharice. Življenski tek koščka papirja. Obisk gospoda majorja. Moric. Spreten mož. Cri - Cri se hoče poročiti. Predstava obeta biti zanimiva in res kratkočasno. Priporočila se vsem prijateljem smeha in dobre volje. Jutri se odpre nova serija vlezaninivne drame vzete iz velikomestnega življenja pod naslovom »Skušnjeve velikomestnega življenja«. Ocenite prireditve priobčimo jutri.

V Elektroskopu v Lattermannovem drevoredu se predstavlja danes zvečer druga serija »Skrivnosti pariskih večerov«. Slike so jako aktualne in vlezaninivne, ker nam odkrivajo deloma zakulisno življenje moderne Pariza. Predstave so še seveda samo za odrasle.

Nepoštena vajenka. Neki tukajšnji vajenki so silno dišale slaščice in ker ni imela denarja, je začela krasti v trgovini blago in ga zamenjavala pri neki branjevki za slaščice. Ko je policija o tem doznala, je izvršila več preiskav in zaplenila več perila, modrocev, ovratnic, čevljev in ovratnikov. Tudi je osebi aretovala, a ju po dokončani preiskavi ni pustila na prosto.

Lastnik se sglasil. O leti uri in veritici smo zadnjič poročali, da se nahajajo v mestnem knjigovodstvu, kjer naj se lastnik zglašil. Ker se je izgubil že p. asil in dobil svojo

last namaj, naj si one stranka, ki tudi pogrešajo zlato uro z veritico, nepotrebna pota prihranijo.

Lahkonisiljenost. Ko so se predvečerjem otroci v Cerkveni ulici igrali in metali kamenje, je eden za del nekega malega dečka ter ga na glavi močno poškodoval.

Otvoritev vrta s koncertom. V nedeljo 14. t. m. odpre gospod Anton Gorše, restavracija pri »Novem Svetu« svoj lep vrt. Ob ti priliki koncertira »Slov. Filharmonija«. Glej današnje oznanilo.

Iz zapora je pobegnil v Brežicah 24letni tiskar Mihael Buidigo iz Chemnitza na Saškem, kateri je bil v zaporu zaradi hudodelstva ponarejanja javnih listin.

Ukraden je bil v vlaku delavcu Antonu Kapišniku zavitek obleke, kakor tudi njegove domovinske listine. Tatvine so sumljivi hrvaški delavci.

Miloščino taksiral. Po Poljanski cesti je od hiše do hiše prosjačil nek star mož, ki pa ni bil zadovoljen z manjim darom, kakor 10 v. Obveščeni stražnik je moža aretoval.

V znamenju alkohola. Predvečerajšnjem popoldne se ga je bila neka postrežnica tako navlekla, da je v »Zvezdi« obležala nezavestna. Dva stražnika sta jo odvedla v zapor.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z Južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 35 Hrvatov in 6 Slovencev. V Solnograd je šlo 70, v Heb 18, v Beljak pa 14 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Šolska učenka Vanda Tauzesova je izgubila prazno denarnico. — Ga. Julija Uhl je izgubila črn svileni dežnik. — Šolska učenka Pavla Rusova je izgubila kukalo. — Zasebnica Terezija Deronškova je izgubila bankovec za 10 kron. — Zavarovalnični sluga Fran Chvatal je izgubil bankovec za 50 K. — Hlapec Ignacij Mišmaš je izgubil denarnico s srednjo vsoto denarja. — Služkinja Frančiška Turkova je našla zlat ščipalnik.

Naprednjaki pozor!

Veliko naših volilcev dobiva od magistrata poziv, da naj se tekem 24 ur zgloše, sicer se jih bo izbrisalo iz volilnega imenika za državni zbor. Pozivljamo pristaje, da se zanesljivo zgloše, ker je škoda za vsak glas! Da se jih kliče na magistrat so krivi klerikalci, ki so napravili pri reklamaciji nečuvno lumparijo s tem, da so reklamirali iz volilnega imenika velikansko število naših najzvestejših volilcev, katerim sicer nikdo ne more odrekati volilne pravice. Klerikalci so napravili ta maneuver z nado, da se od naših volilcev marsikdo tekem 24 ur ne bo oglašil na magistratu, vsled česar bi ga oblasti črtale v imeniku. Zato vsi, ki ste vabljeni, pridite zanesljivo na magistrat!

Narodna obramba.

Zastop češke budejeviške pivovarne v Ljubljani izročil je družbi sv. Cirila in Metoda zopet 200 kron kot pogojeni delni znesek dobička za v slovenskih kronovinah prodano pivo. Povodom lanske jubilejne slavnosti družbe sv. Cirila in Metoda podarila je češka budejeviška pivovarna poleg delnega zneska v gotovini še 25 hektolitrov piva in s tem veleudnim darilom pripomogla k večjemu denarnemu efektu pri petindvajsetletnici. Priporočamo najtopleje to izborno pivo, ki se ne razlikuje v kakovosti dosti od plzenskega piva. Slovenci, odjemalci tega piva, podpirajostemobenem tudi našo prepotrebno šolsko družbo.

Podružnica Ciril Metodove družbe za Borovnico in okolice vabi na svoj redni občni zbor, ki se vrši 14. maja t. l. ob 4. popoldne v restavraciji A. Drašlerja.

Društvena naznanila.

Sokol I. in odsek Moste se udeležita v nedeljo izleta bratskega Sokola II. Zbiramo se pri Sokolu II.

»Sokol II.« priredi v nedeljo, dne 14. t. m. svoj popoldanski pešizlet v Št. Vid - Podutik. Zbirališče ob 9/2. uri pred društveno telovadnico na Cojzovi cesti. Odhod točno ob 2. uri. Na zdar.

Pevsko društvo »Slavica« odpotuje danes zvečer ob pol 7. po državni železnici preko Celovca, kjer se mu pridruži deputacija treh oseb korotkih Slovencev, v zlato Prago k velikim slavnostim povodom 50letnice pevakega društva »Hlahol«. Ravno kar sporoča odbor »Hlahol« »Slavica«, da je prevzelo kralj. mesto Prage protektorat slavnosti in da izroči mestni zastop v imenu mesta v slavnostni dvorani praškega magistrata dne 16. t. m. drugoslovanskim pevskim zborom častne pokale, toraj se Slovencev, »Slavica« kot zastopniku

Slovencev. Nadalje da mestna občina praška dne 15. t. m. zvečer tem društvom na razpolago posebno ladjo na Vltavi, raz katero bodo izletniki obdružovali krasno razsvetljavo in ume-talen ogenj na Žofinskem otoku in od tod razsvetljeno panoramo zlate Pra-ge. Iz Kralj. Vinohradov pa je sprejel »Slavica« od »Meščanske besede« in »Hlahola« brzojavno poročilo, da je vsled »Slavicevega« dopisa, da se udeležijo društvo slavnostnega po-godnega večera dne 15. t. m., sprejel mestni zastop Kralj. Vinohradski nad tem večerom protektorat. »Slavica« bode nastopal pri vseh koncert-nih prireditvah in dal s tem mnogo-brojnim udeležencem priliko spoznati našo krasno slovensko pesem. Društvu »Hlahol« v Pragi pa pokloni »Slavica« srebrni venec v dar.

Mornarično društvo, krajevna skupina »Ljubljana«, — Pripravljalni odbor je za slavnostno ustanovitev krajevne skupi-ne »Ljubljana« nastavlja sledeči pro-gram: V nedeljo 14. t. m. ob 11. uri dopoldne v srebrni dvorani hotela »Uniona« ustanovitev krajevne sku-pine. Popoldne od 4.—6. vrtni kon-cert v hotelu »Tivoli«. Zvečer ob 8. uri slavnostni koncert v veliki dvorani hotela »Union«. Vstopnina za ta koncert znaša 2 K, na galeriji 1 K, vstopnina za družino pa 5 K. — Ka-kor že priobčeno, proizvaja oba kon-certa godba c. kr. vojne mornarice, ki dospe v nedeljo ob 3. popoldne iz Pulja v Ljubljano. Kakor iz progra-ma razvidno, je pripravljali odbor, sestoječ iz gg. Bamberg Otmar, trgo-vec; Belar Albin, c. kr. dež. sol. nad-zornik; dr. Demeter Bleiweis vitez Trsteniški; Fedrigoni Fran plem. Etschthal, c. kr. polkovnik; Fischer Vladimir, namestnik gen. zast. zava-rovalnice Feniks; Ivančič Milan, to-varnar; dr. Keler Adalbert pl., c. kr. deželniupadni koncipist; Kosler Jo-sip, posestnik; Krieghammer Kurt baron, c. kr. dragonski nadporočnik; Kubelka V. poročnik, c. kr. vojne mornarice; Lenarčič Milan, ing.; Lončarič Josip, stavbni podjetnik in veleposestnik; Mathian Ivan, ces. svetnik, arhitekt in tovarnar; Levart Franc, poštni uradnik; Nagy Viktor tegovec; Pollak Jean, tovarnar; Praxmarer Rudolf, stotnik; Štrukelj Josip, c. kr. poštni ravatelj; Tönnies Milan, tovarnar in stavbeni podjet-nik, ukrenil najobsežnejše predpri-prave in se je nadejati, da se teh pa-trijotičnih prireditev slavno občinstvo v največjem številu udeleži.

»Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija« je sprejelo od okrajne hranil-nice in posojilnice v Idriji sto kron, za kar ji izreka odbor svojo srčno za-hvalo.

Prostovoljno gasilno društvo na Rečici pri Bledu bode imelo slav-nostno blagoslovljenje gasilnega do-ma na binokostni ponedeljek, združeno z veselico v hotelu »Mangart« ter se opozarjajo sosedna društva, da se pri prireditvah veselice na to ozirajo. »Sokol« v Ajdovščini sklenil je, da se vrši letošnji župni zlet »Goriške Sokolske Župe«, ne kakor prvot-no določeno, dne 6. avgusta t. l., tem-več 23. julija. Za slučaj neugodnega vremena na ta dan, pa 30. dne istega meseca v Ajdovščini. Tozadestni od-seki so že na delu. Več pozneje. Vsa bratska Sokolska društva se naproša-jo, da ne prireajo ta dan konkuren-kih prireditev, da bode gorenji zlet tem veličastnejša manifestacija slo-venskega Sokolstva. Na zdar!

Akademsko društvo »Slovenija« na Dunaju ima v torek, 16. t. m. zve-čer v Budejski pivnici (VIII., Al-serstrasse 59) I. redni občni zbor z običajnim sporedom. Gostje dobro-došli!

Društvo »Zvezda« na Dunaju je po kratki in upajmo, bolj nepotrebni kakor škodljivi krizi dobilo pod pred-sedstvom g. inž. Pibrova nov odbor (gg. Volk, Levpušek, Dominik, Čop, Megušar, Kovač), kojega sesta-va je za naše razmere kar najsreč-nejša. Kerodobri volji in vztrajnosti vsem znanih mož ni dvomiti, smelo pričakujejo levih uspehov in se vse-le krepkega razvoja vsi društveni prijatelji. Solidarnost odborova na znotraj je predpogoj, na zunaj le ena nevarnost: osebnosti. Brez ozira — preko njih! Morda se z energično do-slednostjo tekem časa vendarle dose-že — vsakomur prijetna družabnost v svojem ozračju. Toliko bi — v pro-speh društva — šilemu odboru skromno svetloval. — Zvezdogled.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

Nevarno je groziti. Neka H. Z. se je sprla in skregala s tovarišico S. obe iz Vina. Med drugimi psovkami, s katerimi sta se obe obdelavale je zagrozila Z., ko je šla mimo hiše svoje nasprotnice; to paajo bajto bo treba kar požgati. To sta potrdili dve priči. Ostalo bi bilo lahko samo pri žalitvi, da ni tožnica izjavila, da se ta grožnja boji in opravičujejo tudi

druge okolišne sum, da se ta grož-nja res lahko izvrši. Vsled tega je bil sodnik primoran odstopiti spise dr-žavnemu pravdnistvu, kar zna po-stati za toženo Z. jako nevarno.

Ponorečen trik onemogočiti ob-ravnavo. Ana J., posestnica žena iz okolice Slivniške je zmerjala Marijo R. na cesti in drugi dan na javnem vsakem vodnjaku fej te bodi s.... nagravina in podobne nizke psovke. Obtoženka je kaj zgovorna in odločno vsako zmerjanje zanika. Napraviti hoče naravnost vtisk, kot bi tožnice niti ne poznala. Nikoli, prav nikoli, res nikoli nisem nič rekla, lahko me ob glavo denete. Povabljeni so bile 3 priče, ki so zmerjanje slišale. No-bena teh prič pa ni prišla k obravna-vi. Zato je prav upravičen sum, da se je nameravalo s tem onemogočiti ob-ravnavo. Toda s tem so dosegli do-tični, če so res nameravali s tem onemogočiti razpravo, ravno nasprotno. Sodnik je namreč razpravo oreložil, povabljeni priče pa obsojil na globo vsakega po 10 K. Tudi so dolžni po-ravnati vse stroške preložene obrav-nave.

Izpred deželnega kot vsklicnega so-dišča.

Ti hodiš v našo »šterno s...t.« in Lukačka te je videla, ti si lump. Tudi čeber si mi sesul — tako je oči-tala posestnica J. iz Široke vasi svo-jemu sosedu N. N. Lukačka pa, ki je baje posestnici J. to pripovedovala, je izpovedala pod prisogo, da z obo-ženko že dve leti ne govori. Tega pa tudi ni videla, in če bi bilo tudi res, ne bi tega pripovedovala. Posestnik je J. tožil in sodnik jo je obsodil radi žaljenja na časti, storjenega z jav-nim zasramovanjem in očitanjem ta-ko grusnega početja na 10 dni zapo-ra. Ona je prijavila vsklic, ni ga pa izpeljala. Navedla je le, da mu je to povedala pred svojo hišo, da bi to opustil. Ker so priča žalitev potrdile, je vsklicni senat potrdil sodbo prvega sodišča.

Krvavi kruh. V prodajalni Petra De Linca v Hruševju je govoril Jože Stegu, da mora spraviti posestnika in gostilničarja Frančiško Ludo-vik in njenega moža ob koncesijo, ker peče njegova žena krvavi kruh. Možu samemu pa je rekel nekot v Senožcah, spravili te bomo ob pa-tent, ker peče tvoja žena krvavi kruh. Pred sodiščem je Stegu žalitev priznal, opravičeval se je pa, da je bil opravičen to govoriti. Bilo je namreč pred dvema leti, ko je obtože-nec prodal kravo. Za likof je kupil pri Ludviku dva litra vina in hleb kruha. Ko so hleb prerezali, so do-bili v njem res za pol lešnika rdečega testa, katerega so spoznali, da je kr-av. Prvo sodišče je obsodilo obto-ženca kljub temu na 48 ur zapora, poostrenega z enim postom. Stegu je prijavil vsklic, v katerem navaja, da izpoved glavne priče Jožeta Mi-kuža, zidarskega mojstra iz Hru-ševja, ni bila natanko protokolirana. Vsklicno sodišče je povabilo Mikuža, ki je pred deželnim sodiščem natanko tako izpovedal, kakor je protokoliral prvi sodnik, in tako postal iz razbre-menilne zopet obremenilna priča. Zastopnik tožnika dr. Novak izva-ja, da je Stegu zagrizen sovražnik Ludvikovih. Prepirata se hiši že več let. Nekot je prosil Stegu Ludvika, da mu je dal že po gostilniški uri pol litra vina. Stori mu je Ludvik to do-broto, ta pa ga je takoj naznanil gla-varstvu. Tudi je Stegu med tem časom prepila že izgubil z Ludvikom neko pravdo. Takrat je zagrozil Lud-viku, ta pravda bo še za te draga. Ta slučaj rdečega kruha, ki pa še ni ta-ko dokazan kot navaja obdolženec in ki se je pripetil že pred dvema leti, je nasprotnik za lase privlekel in ga ho-tel vporabiti v svoj sovražen namen. Kruh je bil res rdeč, ni pa konstatirano, da je bila kri. Ludvik nima obrti za peko kruha, marveč ga peče le za svojo gostilniško rabo. Večkrat pa ga tudi sam kupuje. Lahko je to-rej mogoče, da hleb ni bil niti pri Ludvikovih pečen. Dokazano je dalje, da se je v istem času hčerka Ludvi-kova vrezala v prst pri rezanju te-sta, in je mogoče, da je testo malo okrvavilo. Zgodilo pa se je to le en-krat iz inkriminiranih besedi, ki so tako drastično izražene, da morajo napraviti na vsakega slab vtisk, pa bi sodil vsakdo, da mora biti Ludvi-kovo gospodinjstvo skrajno zanikr-no. On rabi namreč besedo peče, to-rej še sedaj. Neopravičeno bi bilo torej, da bi se pustilo sovraštvu tako odprto pot. Senat se je uveril o kriv-di obtoženca in sodbo prvega sodnika v polnem obsegu potrdil.

Volilci, somišljeniki!

Dasi vemo, da bo vsakdo izmed vas prihodnji torek 16. t. m., ko je nam treba izbrati novega deželnega poslanca prišel na volišče in oddal svoj glas našemu kandidatu, vendar vas opozarjamo, da velja tudi za te volilne volilne dolžnosti!

V nedeljo,
14. maja

otvoritev vrta

s koncertom cele Slov. Filharmonije
v restavraciji „NOVI SVET“.

V slučaju slabega vremena v gostilniških prostorih „šramelj“.

Začetek ob 3. uri. Se priporoča Vstop prost.

1738

ANTON GORŠE.

Robert Smielowski

arhitekt in mestni stavbni mojster
stavbna pisarna, Rimska cesta 2 (Recherjeva hiša)

se priporoča sl. občinstvu za izvršitev načrtov in proračunov,
sprejema nova, adaptacijska in vsa v to stroko spadajoča dela,
:: katera se najsolidneje in po zmerni ceni izvršujejo. ::

Št. 769. 1717

Razpis šolske stavbe.

Radi oddaje zgradbe nove dvorazredne ljudske šole v Podbrezjah
vršila se bode
dne 31. majnika 1911 ob 10. uri dopoldne v hiši g. Alojzija Pavlina v Podbrezjah
ustmena zmanjševalna dražba

Skupni stroški proračunjeni so na 46000 K in je pred dražbo položiti
vadij v znesku 2300 K, ki ga bo po sprejetju ponudbe popolniti v svrhu
kavcije na 10% izdražene vsote.

Do pričetka dražbe se polože tudi lahko na podpisani krajni šolski svet
pisane ponudbe, v katerih je navesti morebitni popust ali naplačilo v odstotkih
od proračunene vsote v številkah in besedah.

Tem pisanim ponudbam priložiti je vadij.
Kot vadij se sprejmejo razen gotovega denarja avstrijski državni pa-
pirji, vložne knjižice hranilnic osnovanih po hranilničnem pravilniku iz l. 1844,
in rentne knjižice c. kr. poštne hranilnice.

Stavba se bode oddala le enemu podjetniku, ki jo bode moral tekom
leta 1911 spraviti pod streho, do konca julija 1912 pa popolnoma izvršiti.
Železo-betonska dela izvršiti se morajo po predpisih c. kr. ministrstva
notranjih zadev z dne 15. listopada 1907 št. 37295 ter se bodo odobrila in
in prevzela še le po ugodno izvršeni obtežilni poskušnji.

Načrti, troškovnik, pogoji in drugi pripomočki so na vpogled v pisarni
stavbnega oddelka c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju, kateremu bode pover-
jeno tudi vrhovno nadzorstvo cele stavbe.

Krajnemu šolskemu svetu pristojna pravica oddati stavbo s pridržkom
potrdila od strani c. kr. okrajnega šolskega sveta v Kranju, kakor mu je volja
ne glede na visokost ponudbe.

Krajni šolski svet v Podbrezjah,
dne 6. majnika 1911.

ED. ŠMARD
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska cesta 18.

V novi hiši „Kmetске posejilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“
Izdaja voznih listov za vse razrede francoske prekmorske družbe

Havre-New York

Vožnja traja samo 6 dni!

Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro demovino, prireja posebne vlake
1863 in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillets).

Učenca

sprejme takoj 1710
Engelbert Stary, stafičar in medicar, Krško.

Mlada danska dog

čistokrvna, 4 mesece stara, se za ugo-
dno ceno **takoj** preda.
Naslov pove upravnistvo »Sloven-
sega Naroda.« 1713

COGNAC!

STAR, pristen destilat dalmatinskega
vina je najboljšo sredstvo za
slabotne in rekonvalescentne.
Dobi se edino pri trdk: 1066
BR. NOVAKOVIČ, Ljubljana.

Stanovanje

z 2 sobama, kabinetom in pritiklinami
se odda v 3 nadstropju Turjaški
trg 1 za avgustov ali za novem-
brev termin t. l.
Vpraša se v pisarni gospoda Filipa
Supančiča, stavbnika, Šubičeva
ulica št. 5. 1666

V sredini mesta Ljubljane
se takoj odda dobro idoča
restavracija
s koncesijo v najem
Nastopi se lahko **takoj**.
Pojasnila daje iz prijaznosti Ivan
Dachs, Florjanska ulica št. 33
od 12 do 2 ure popoldne in zvečer
od 6 ure naprej. 1702

Kavarna LEON

na Starem trgu št. 30
:: je kakor navadno ::
vso noč odprta.
Za obilen obisk se priporočata
Leon in Fani Pogačnik.

Zbirka
avstrijskih zakonov
v slovenskem jeziku.
I. zvezek:
Kazenski zakon
o hudodelstvih, pregreških
in prestopkih z dne 27.
maja 1862 št. 117 dr. zak.
z dodatnim
tiakovim zakonom
z dne 17. dec. 1862 št. d.
z. ex 1863 in drugimi no-
vejšimi zakonit kazensko-
pravnega obsega.
V platno vezan 6 K;
po pošti 6 K 20 vin.
Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Dne 10. maja t. l. :: **Viktorja Parme**
je Glasbena Matica prvičrat
izvajala njej poklonjeno novo
skladbo :: **Povodni mož**
balada dr. Fr. Prešernova.
Posnetki za klavir se dobe v vseh knjigarnah in na večer koncerta pri blagajni na ceno 4 K.
Založila in izdala tiskar Jg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Po učinku
neprekosljiva

Bruselj 1910
Grand Prix

DR. BRALLEJA

brezova voda za lase

Cena K 250

Najboljše sredstvo za gojenje las
Kdor enkrat poskusi rabi vedno.
JURI DRALLE, Hamburg in Podmokli n. L.

Resnega zastopnika

pri pekarijah dobro uvedenega, **sprejme** prve vrste dunajska
tovarnica za prodajanje že uvedene tekoče masti za pečenje
in sicer proti dobri proviziji. Ponudbe pod „**Seriös Nr. 100**“
na anončno ekspedicijo Henrik Schalek, Dunaj I., Wollzeile 11.
1733

Vabilo k
rednemu letnemu občnemu zboru
„Gremija trgovcev v Ljubljani“
ki se bo vršil
v nedeljo, 28. maja t. l. ob 9. dopoldne,
v slučaju nesklepnosti pa ene uro pozneje,
v veliki dvorani „Mestnega doma“.

DNEVNI RED:

- 1.) Pozdrav načelnikov.
- 2.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
- 3.) Poročilo o delovanju gremija v letu 1910.
- 4.) Računski zaključek za leto 1910.
- 5.) Proračun in določitev doklade za leto 1911.
- 6.) Volitve:

- a.) gremijalnega načelnika;
- b.) dveh načelnikovih namestnikov;
- c.) dvanajst odbornikov;
- d.) šestih odbornikovih namestnikov;
- e.) dveh računskih pregledovalcev;
- f.) dveh odposlancev v pomočniški zbor;
- g.) šest odbornikov in treh namestnikov v razsodiški odbor;
- h.) načelnika, namestnika in pet odbornikov v šolski odbor.
- 7.) Raznoterosti.

Za odbor: **lv. Mejač** l. r.

Delniška glavica K 6,000.000. 837 Rezervni fond okoli K 300.000.

JADRANSKA BANKA, FILIJALKA V LJUBLJANI

Šelenburgova ulica št. 7 (nasproti glavne pošte).

Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritate, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Prodajmi na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Promese k vsem žrehanjem.

„ Vloge na knjižice od dneva vložitve „ 4 1/2 % „
od dneva dviga, rentni davek plačuje banka iz svojega. — Na tekoči in žiro račun po dogovoru. — Živahna zveza z Ameriko. — Akreditivi.

Eskomptuje: menice, devize in fakture. — Zavaranje vrednostnih papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrehanja srečk l. t. d. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rembours-krediti. — Borzna naročila. — Inkaso.

Menjalnica. Centrala v Trstu. Filijalka v Opatiji.